

Forsidebillede: Lyngø natur og fritidsområde 2012.
Offentligt tilgængelige stier.
Foto: Allerød Kommune.

Egedal Kommune
Dronning Dagmars Vej 200
3650 Ølstykke
Tlf: 7259 6000

kommune@egekom.dk
egedalkommune.dk

RÅSTOFGRAVE

BIOLOGISKE VÆRDIER

Når der graves efter råstof i Danmark er det ofte efter sand, grus, ler eller kalk. Tidligere har der også været gravet efter tørv, som blev anvendt til brændsel og mergel (kalk), som blev brugt til forbedring af landbrugsjorde. Råstofgrave efterlader sig varige spor i landskabet. Man kan således se spor efter tørvegravning i de fleste større moser.

Råstofgrave rummer et meget stort potentiale til naturudvikling med høj biodiversitet og forekomst af sjældne arter. Det skyldes, at når den næringsrige muldjord er skrabet væk, så skabes der adgang til næringsfattige substrater (sand, grus, råjord), samt blotlagte skrænter og skråninger, som er sjældne levesteder i det danske landskab.

Hermed er der mulighed for at de mere nøjsomme plantearter kan indvandrer – arter som ofte er sjældne, da de ikke trives i det næringsrige kulturlandskab. Også en lang række (sjældne) dyrearter lever i tidligere råstofgrave, hvor det varme, tørre og næringsfattig miljø giver anledning til et helt specielt dyreliv, med fugleedderkopper, specielle insekter og en række arter af krybdyr.

Egedal Kommune har en del råstofområder udpeget til at blive udgravet i den kommende fremtid. Når de en dag skal efterbehandles, bør disse udlægges til naturformål og ikke som tidligere til landbrugsformål. Dette skaber meget store muligheder for nye artsrige naturområder med høj biodiversitet.

UDFORDRINGER

Efter endt råstofgravning konverteres nogle arealer til landbrugsformål, idet skrænter bortjævnes og der udlægges et lag næringsrig muldjord, som kan dyrkes. Herved opnås ikke de store naturværdier og biodiversitet, som et sådant område har potentiale til.

Alternativt udlægges råstofgravene efter endt gravning til rekreative formål – eksempelvis fodboldbaner, put&take fiskeri eller andet. Disse rekreative aktiviteter har ofte det resultat, at de sjældne arter kun får sporadisk fodfæste, da pladsmangel og forstyrrelse gør etablering svært.

KOMMUNENS TILTAG

- At få udarbejdet retningslinjer for efterbehandling af råstofgrave i Egedal Kommune, så disse arealer efter endt gravning udlægges til naturformål.
- Udvikling af planlægningsværktøjer, som sikrer, at råstofgrave efter endt gravning, udlægges til naturformål.

Lynge natur og fritidsområde 2012.
Offentligt tilgængelige stier. Foto: Allerød Kommune. ▼

VÆRKTØJSKASSE

– til at forbedre biodiversiteten

Stor Bredpande.

HVAD KAN JEG SELV GØRE?

- Undgå udlægning af næringsrig muldjordig muld ud i råstofgrave.
- Bevar stejle, svært fremkommelige skrænter og skrænter med forskellig orientering i forhold til verdenshjørnerne.
- Undgå beplantning af råstofgrave især på sydvendte skrænter, samt tilsåning med græsblandinger og ikke hjemmehørende planter.
- Undgå andefodring og udsætning af fisk eller krebs i søerne.
- Lav aftaler om at ændre efterbehandlingsplaner i områder med eksisterende planer, der forringer biodiversiteten.
- Lav lavvandede paddesøer i bunden af de gamle råstofgrave.
- I områder med større søer kan der laves små, rævesikre fugleøer.
- Anlægges stier, sørg da for, at stier sikrer ro for fugle og dyr.
- Placer gerne træstammer eller dynger af større sten som skjul for padder, krybdyr og insekter.
- Fjern træer og buske på skrænter. Skrab pletvis tætte græstørv væk.
- Hæv vandstanden til tæt på terrænniveau i færdiggravede tørvegrave.
- Udarbejdelse af plan for bekæmpelse af invasive arter på arealerne.